

«ԵՐԵՎԱՆԻ ՁԵՐՄԱԷԼԵԿՏՐԱԿԵՆՏՐՈՆ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՌԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա վերաբերյալ

ԵՐԵՎԱՆ
Հունիս 2017

Բովանդակություն

Խորհրդի կազմ	3
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	4
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	8
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	9
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	10
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

խորհրդի կազմ

Հովհաննես Բուրմանյան	ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետ, խորհրդի նախագահ
Հայկ Խաչատրյան	ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարի օգնական
Ռուբիկ Դավթյան	ՀՀ Ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի բյուջետային ծախսերի ֆինանսական ծրագրավորման վարչության պետի խորհրդատու
Արմեն Մելիք-Խսրայելյան	ՀՀ Կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության պետական բաժնեմասի կառավարման վարչության պետ
Արտակ Ալբերտյան	ՀՀ ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի բյուջետային ծախսերի ֆինանսական ծրագրավորման վարչության էներգետիկայի և տնտեսության այլ ոլորտներում բյուջետային ընթացիկ ծախսերի ֆինանսական ծրագրավորման բաժնի պետ
Ստեփան Պետրոսյան	ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի թղթակից-անդամ (ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր)
Նատալյա Սարգսյան	«Հայաստանի էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ կորպորատիվ և Հասարակայնության հետ կապերի դեպարտամենտի պետ
Սասուն Խաչատրյան	«Երևան ԶԷԿ» ՓԲԸ-ի գլխավոր տնօրեն

"ՍՕՍ-ԱՈՒԴԻՏ" ՍՊԸ

"SOS-AUDIT" LTD

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ-ի ղեկավարությանը

Եզրակացություն ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վերաբերյալ

Վերապահումով Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, դրամական միջոցների հոսքերի և սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ մեր եզրակացության «Վերապահումով կարծիքի հիմք» բաժնում նկարագրված հարցերի ազդեցության, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Վերապահումով կարծիքի հիմք

1. Ինչպես ներկայացված է սույն ֆինանսական հաշվետվություններին կից 1 և 4 ծանոթագրություններում, Ընկերությունը 2010թ. սկսել է նոր էլեկտրակայանի շահագործումը, իսկ հին էլեկտրակայանը հանվել է շահագործումից և պահվում է որպես պահուստային հզորություն: Այս հանգամանքը, նշված ծանոթագրություններում նշված այլ գործոնների հետ համատեղ, մատնանշում է, որ Ընկերության հիմնական միջոցների մեջ ներառված հին էլեկտրակայանի համար, որի հաշվեկշռային արժեքը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 12,570,460 հազար դրամ, առկա են արժեզրկման հայտանիշներ: Ընկերությունը չի իրականացրել տվյալ հիմնական միջոցի փոխհատուցվող արժեքի գնահատում՝ համաձայն ՀՀՄՍ 36 «Ակտիվների արժեզրկում» ստանդարտի պահանջների:

Մենք անկարող էինք որոշել հնարավոր արժեզրկման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

2. 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներառված են 8,362,176 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ, որոնց գծով առկա են արժեզրկման հայտանիշներ:

Ընկերությունը չի իրականացրել տվյալ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գնահատում՝ համաձայն ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը» ստանդարտի պահանջների:

Մենք անկարող էինք որոշել հնարավոր արժեզրկման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս հաշվետվության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» պարբերությունում:

"ՍՕՍ-ԱՈՒԴԻՏ" ՍՊԸ "SOS-AUDIT" LTD

Մենք անկախ ենք Ընկերությունից համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները համաձայն ՀՄԷՄԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր վերապահումով կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք - աուդիտի շրջանակ

Ընկերության 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, որը 2016թ. հունիսի 29-ին արտահայտել է «Վերապահումով կարծիք»՝ պայմանավորված շահագործումից հանված հին էլեկտրակայանի գծով արժեզրկման գնահատում չիրականացնելու հանգամանքով: Նշված հանգամանքը դեռևս տեղին է հաշվետու տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի առումով, և ներառվել է մեր եզրակացության «Վերապահումով կարծիքի հիմք» բաժնում:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՀՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար:

"ՍՕՍ-ԱՌԻԴԻՏ" ՍՊԸ

"SOS-AUDIT" LTD

Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,

- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը,
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի հաշվետվությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր հաշվետվության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Ղեկավարությանը, ի քիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Եզրակացություն իրավական այլ պահանջներին համապատասխանելու վերաբերյալ

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության (ՀՀ) և Վերականգնման և Ջարգացման Միջազգային Բանկի (ՎՋՄԲ) միջև 2016թ. մայիսի 12-ին ստորագրված 8615-AM Վարկային համաձայնագրի 2-րդ բաժնի C.2.a.(vi) կետի, և ՀՀ ֆինանսների նախարարության և Ընկերության միջև 2016թ. հունիսի 14-ին ստորագրված Ենթավարկային համաձայնագրի 4.14 կետի, Ընկերությունը պարտավորվել է չկրել որևէ ծախս, պարտք կամ պարտավորություն, և չտրամադրել վարկեր կամ դրամաշնորհներ Ընկերության հիմնական գործունեության՝ էներգիայի արտադրության հետ չկապված նպատակների համար:

Մեր կարծիքով, Վարկային համաձայնագրի ստորագրման ամսաթվից՝ 2016 մայիսի 12-ից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ 2016 դեկտեմբերի 31-ը ընկած ժամանակաշրջանում Ընկերությունը պահպանել է նշված վավերապայմանը:

27 հունիսի 2017թ.

"ՍՕՍ-Աուդիտ" ՍՊԸ

Սամվել Դազարյան
Տնօրեն

Գ.Նել Խաչատրյան, FCCA
Աուդիտոր

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՍԱՄԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Երևանի Զերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

ԱԿՏԻՎՆԵՐ	Ծնք.	31.12.2016թ. հազար դրամ	31.12.2015թ.* հազար դրամ	01.01.2015թ.* հազար դրամ
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	4	123,079,995	127,707,236	135,797,953
Ոչ նյութական ակտիվներ		15,340	2,088	2,520
Հետաձգված հարկային ակտիվ	5	1,695,935	2,377,511	409,493
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	6	8,386,514	8,388,166	5,763,624
		<u>133,177,784</u>	<u>138,475,001</u>	<u>141,973,590</u>
Ընթացիկ ակտիվներ				
Պաշարներ	7	5,540,199	5,773,106	5,801,801
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	8	15,429,167	24,658,613	14,531,947
Դրամական միջոցներ	9	1,461,395	3,099,856	804,192
		<u>22,430,761</u>	<u>33,531,575</u>	<u>21,137,940</u>
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		<u>155,608,545</u>	<u>172,006,576</u>	<u>163,111,530</u>
Բաժնետիրական կապիտալ	1.2	12,047,679	11,459,612	743,717
Վերագնահատման պահուստ		10,775,254	11,687,193	15,703,534
Էմիսիոն եկամուտ		1,069,801	-	-
Կուտակված վնաս		<u>(13,466,851)</u>	<u>(12,630,934)</u>	<u>(11,275,511)</u>
		<u>10,425,883</u>	<u>10,515,871</u>	<u>5,171,740</u>
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	11	112,519,349	102,769,828	107,404,956
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	12	33,295	38,174	39,181
		<u>112,552,644</u>	<u>102,808,002</u>	<u>107,444,137</u>
Ընթացիկ պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	11	8,185,296	10,449,472	20,112,106
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	13	417,871	435,315	439,746
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	14	24,026,851	46,941,367	29,657,426
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		-	856,549	286,375
		<u>32,630,018</u>	<u>58,682,703</u>	<u>50,495,653</u>
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		<u>155,608,545</u>	<u>172,006,576</u>	<u>163,111,530</u>

(*) Համեմատական գումարները վերաներկայացվել են (ծնք. 3.21):

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2017թ. հունիսի 27-ին: Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Գլխավոր տնօրեն
Սասուն Խաչատրյան

Հաշվապահական ծառայության ղեկավար
Գարրի Ախոյան

ՀԱՍՏՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՍԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Երևանի Զերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ

	Ծնք.	2016 հազար դրամ	2015 հազար դրամ
Հասույթ	15	70,031,636	68,610,206
Վաճառքի ինքնարժեք	16	(63,024,140)	(61,907,263)
Համախառն շահույթ		7,007,496	6,702,943
Այլ եկամուտ		459,376	328,362
Վարչական ծախսեր	17	(601,260)	(615,642)
Այլ ծախսեր	18	(2,735,603)	(7,902,625)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ/(վնաս)		4,130,009	(1,486,962)
Ֆինանսական եկամուտ	19	-	561,589
Ֆինանսական ծախսեր	19	(1,343,880)	(1,608,146)
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում		-	(3,160,116)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(վնաս), զուտ	20	(3,852,409)	(682,082)
Վնաս մինչև հարկումը		(1,066,280)	(6,375,717)
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում / (ծախս)	21	(681,576)	1,003,953
Տարվա վնաս		(1,747,856)	(5,371,764)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(1,747,856)	(5,371,764)

Գլխավոր տնօրեն
Սասուն Խաչատրյան

Հաշվապահական ծառայության ղեկավար
Գարրի Ախոյան

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ

Բաժնետիրական կապիտալ	Վերագնահատման պահուստ	Կուտակված վնաս*	Էմիսիոն եկամուտ	Ընդամենը
հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.՝	15,703,534	(11,123,076)	-	5,324,175
ճշգրտումներ*	-	(152,435)	-	(152,435)
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2015թ.՝	15,703,534	(11,275,511)	-	5,171,740
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	(5,371,764)	-	(5,371,764)
Գործարքներ բաժնետերերի հետ	-	-	-	10,715,895
Վերագնահատման պահուստի օգտագործում	(4,016,341)	4,016,341	-	-
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.՝	11,687,193	(12,630,934)	-	10,515,871
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	(1,747,856)	-	(1,747,856)
Բաժնետոմսերի թողարկումից	-	-	1,151,629	1,789,018
Գործարքներ բաժնետերերի հետ	-	-	(81,828)	(131,150)
Վերագնահատման պահուստի օգտագործում	(911,939)	911,939	-	-
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.՝	10,775,254	(13,466,851)	1,069,801	10,425,883

(*) Համեմատական գումարները վերաներկայացվել են (ծմբ. 3.21):

Գլխավոր տնօրեն
Սասուն Խաչատրյան

Հաշվապահական ծառայության ղեկավար
Գարրի Ախոյան

ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

*«Երևանի Զերմաշինարարականություն» ՓԲԸ
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ*

	2016 <u>հազար դրամ</u>	2015 <u>հազար դրամ</u>
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		
Հաճախորդներից մուտքեր	59,727,693	48,593,832
Մատակարարներին վճարումներ	(60,771,672)	(29,200,422)
Աշխատակիցներին վճարումներ	(474,483)	(726,334)
Վճարված հարկեր	(1,323,247)	(4,652,816)
Վճարված շահութահարկ	(1,443,568)	(458,698)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	<u>(4,285,277)</u>	<u>13,555,562</u>
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Փոխառությունների տրամադրում	-	(1,013,990)
Տրամադրված փոխառությունների մարում	1,702	-
Հիմնական միջոցների դիմաց վճարումներ	(51,343)	-
Ոչ նյութական ակտիվների դիմաց վճարումներ	(6,026)	-
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	<u>(55,667)</u>	<u>(1,013,990)</u>
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	21,653,110	10,270,945
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(19,341,038)	(13,824,904)
Վճարված տոկոսներ	(1,329,931)	(6,607,283)
Բաժնետոմսերի թողարկումից մուտքեր	1,789,018	-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	<u>2,771,159</u>	<u>(10,161,242)</u>
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	<u>(1,569,785)</u>	<u>2,380,330</u>
Փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(84,644)	(76,786)
Փոխարժեքային տարբերություններ դրամական միջոցների գծով	15,968	(7,880)
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 1 հունվարի	<u>3,099,856</u>	<u>804,192</u>
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	<u>1,461,395</u>	<u>3,099,856</u>

Գլխավոր տնօրեն
Սասուն Խաչատրյան

Հաշվապահական ծառայության ղեկավար
Գարրի Ախոյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Կազմակերպությունը

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ընկերությունը հիմնադրվել է 1963թ: «Երևանի ջերմաէլեկտրակենտրոն» պետական փակ բաժնետիրական ընկերությունը (Ընկերությունը) ստեղծվել է 1997թ.:

Ընկերության հիմնական գործունեությունն է՝

- էլեկտրական և ջերմային էներգիայի արտադրություն և վաճառք,
- բնական գազի և էլեկտրաէներգիայի ներմուծում և արտահանում:

Ընկերության գործունեությունը՝ մերառյալ սակագնային քաղաքականությունը, կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության Հանրային Ծառայությունները կարգավորող Հանձնաժողովը:

Երևանի ջերմաէլեկտրակենտրոնի նախագծման աշխատանքները սկսել են 1959թ. Խորհրդային Միության «Տեպլոէլեկտրոպրոյեկտ» ինստիտուտի կողմից: Այն որոշվել է կառուցել Հայաստանի արդյունաբերական էներգատար կենտրոնները մեկում՝ Երևանի հարավային արդյունաբերական հանգույց: Երևանի ՋԷԿ-ի թվով յոթ տուրբոազրեգատներից առաջինը՝ 50 ՄՎտ հզորությամբ առաջին տուրբինային տեղակայանքը շահագործման է հանձնվել 1963թ., իսկ վերջինը՝ 1967թ.:

Շահագործման մեջ լինելով ավելի քան 40 տարի՝ էլեկտրակայանի ազրեգատները և օժանդակ սարքավորումները ենթարկվել են ֆիզիկական և բարոյական էական մաշվածության՝ սպառելով իրենց աշխատանքային նորմատիվային պաշարները, որի հետևանքով բնականաբար զգալիորեն ընկել է կայանի շահագործման հուսալիությունը և էլեկտրական ու ջերմային էներգիայի արտադրության արդյունավետությունը:

Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարությունը և Ընկերության ղեկավարությունը բնական գազի այրմամբ գերժամանակակից համակցված շոգեգազային ցիկլով աշխատող մոտ էներգաբլոկի կառուցման միջոցով ձեռնամուխ են եղել Երևանի ՋԷԿ-ի վերակառուցման ծրագրի իրականացմանը: 2005թ. մարտի 29-ին ՀՀ կառավարության և միջազգային համագործակցության ճապոնիայի բանկի (ՄՀՃԲ) միջև ստորագրվել է վարկային պայմանագիր «Երևանի համակցված շոգեգազային ցիկլով էլեկտրակայանի (էներգաբլոկ) նախագծի» իրականացման վերաբերյալ: Նշված համաձայնագրի հիման վրա ՄՀՃԲ-ն ՀՀ կառավարությանը տրամադրվել է վարկ արտոնյալ պայմաններով՝ հատկացնելով 26,409 միլիոն ճապոնական իեն: Նոր գործարանի շինարարությունը սկսվել է 2006թ. և ավարտվել է 2010թ.: Այն շահագործման է հանձնվել 2010թ. ապրիլին:

Ներդրվող մոտ տեխնոլոգիաների շնորհիվ բարձրացել է կայանի ընդհանուր օգտակար գործողության գործակիցը՝ հասնելով մոտ 70%-ի, զգալիորեն նվազել է արտանետումների մակարդակը, ինչպես նաև խմելու ջրի ծախսը՝ ավելի քան 3 անգամ: Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2016թ. կազմել է 254 մարդ (2015թ.՝ 380 մարդ):

Ընկերության կանոնադրության փոփոխությունը պետական ռեգիստրում գրանցվել է 2006թ. սեպտեմբերի 08-ին, գրանցման համարը՝ 269.070.00255, վկայականը՝ 01 Ա 004948:

Ընկերության գրանցման հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 0053 ք. Երևան, Արիմ Բերդի փողոց 3-րդ նրբանցք, 3-րդ շենք:
Հարկ վճարողի հաշվառման համարն է՝ 02205028:

1.2 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության միակ բաժնետերը հաշվետու ամսաթվին և նախորդ տարիներին Հայաստանի Հանրապետությունն է:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը 31.12.2016թ. դրությամբ կազմել է 12,047,679 հազար դրամ (31.12.2015թ.-ին՝ 11,459,612): Այն բաղկացած է 2,273,147 հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերից, յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը՝ 5,300 դրամ:

2. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՄ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

Ընկերությունը չի կիրառել ՖՀՄՄ-ների հրապարակված հետևյալ նոր ստանդարտները կամ փոփոխությունները, որոնք սակայն դեռևս ուժի մեջ չեն: Ընկերությունը դեռևս չի վերլուծել նոր ստանդարտների հնարավոր ազդեցությունը իր ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա:

- ՖՀՄՄ 9 “*Ֆինանսական գործիքներ*” (վերանայված 2014թ. հուլիսին) ստանդարտը ուժի մեջ է 2018թ. հունվարի 1-ից կամ՝ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ վաղաժամկետ կիրառման թույլատվությամբ: Ստանդարտը փոխարինում են “Ֆինանսական գործիքներ ճանաչումը և չափում” ՀՀՄՄ 39-ին:

ՖՀՄՄ 9-ի ներուծում է նոր պահանջներ. ա/ ֆինանսական ակտիվների ու ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման ու չափման պահանջների, բ/ արժեզրկման մեթոդաբանության, և գ/ հեղջի ընդհանուր հաշվառման վերաբերյալ:

- “*Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ*” ՖՀՄՄ 15-ը (հրապարակվել է 2014թ. մայիսին) ուժի մեջ են մտնում 2018թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ վաղաժամկետ կիրառման թույլատվությամբ: Կազմակերպությունները կարող են Ստանդարտը կիրառել հետընթաց կամ ընտրել ձևափոխված անցումային դրույթները՝ որով Ստանդարտը հետընթաց կիրառել միայն այն պայմանագրերի նկատմամբ, որոնք Ստանդարտի սկզբնական կիրառման պահին ավարտված չեն: ՖՀՄՄ 15-ը սահմանում է համապարփակ միասնական համակարգ հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի հաշվառման համար: ՖՀՄՄ 15-ի անցման ամսաթվի դրությամբ հետևյալ ստանդարտները և մեկնաբանությունները կորցնում են իրենց ուժը.

- ✓ ՀՀՄՄ 18, Հասույթ,
- ✓ ՀՀՄՄ 11, Կառուցման պայմանագրեր,
- ✓ ՖՀՄՄ-ի Մեկնաբանություն 13, Հաճախորդի հավատարմության ծրագրեր
- ✓ ՖՀՄՄ-ի Մեկնաբանություն 15, Անշարժ գույքի կառուցման պայմանագրեր,
- ✓ ՖՀՄՄ-ի Մեկնաբանություն 18, Ակտիվների փոխանցում հաճախորդների կողմից,
- ✓ ՄՄ-ի Մեկնաբանություն 31, Հասույթ. բարտեռային գործարքներ, որոնք ներառում են գովազդային ծառայություններ:

- “*Վարձակալություն*” ՖՀՄՄ 16-ը (հրապարակվել է 2016թ. հունվարին) ուժի մեջ են մտնում 2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ վաղաժամկետ կիրառման թույլատվությամբ, եթե կիրառվում է նաև ՖՀՄՄ 15-ը: Ստանդարտը փոխարինում է “Վարձակալություն” ՀՀՄՄ 7-ին:

ՖՀՄՄ 16-ի համաձայն վարձակալը ճանաչում է օգտագործման-իրավունքով ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման-իրավունքով ակտիվը հաշվառվում է այլ ոչ-ֆինանսական ակտիվների մեջ և մաշեցվում է, իսկ պարտավորության գծով հաշվառվում է ֆինանսական ծախս:

Վարձակալը կարող է վարձակալության գծով վճարները հաշվառել ծախսեր ուղիղ-գծային կամ այլ համակարգված մոտեցումով, եթե

- Վարձակալության ժամկետը 12 ամիս է կամ պակաս - այս ընտրությունը կատարվում է ակտիվների դասի գծով;
- Վարձակալված ակտիվը նոր վիճակում ունի ցածր արժեք (օրինակ՝ անձնական համակարգիչներ կամ գրասենյակային մանր կահույք) - այս ընտրությունը կատարվում է առանձին վարձակալությունների գծով:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ

3.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել և ներկայացվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջների համաձայն: ՖՀՄՍ-ները Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից հրապարակված ստանդարտներն ու մեկնաբանություններն են: Դրանք բաղկացած են՝

- Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներից,
- Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներից,
- Ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի (ՖՀՄՄԿ) մեկնաբանություններից և
- Մեկնաբանությունների մշտական կոմիտեի (ՄՄԿ) մեկնաբանություններից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

3.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

3.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

3.4 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ Դրամը: Այն հանդիսանում է մաս Ընկերության այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը՝ հազարների ճշտությամբ:

3.5 Դատողությունների, գնահատականների և ենթադրությունների օգտագործում

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ների պահանջների համաձայն պատրաստելու համար Ընկերության ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3.5.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման վրա կարևոր ազդեցություն ունեցող դատողություններ

Հետևյալները Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման նպատակով ղեկավարության կողմից կատարված կարևոր դատողություններ են, որոնք էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

ա) Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ – ծնթ. 3.8 և 4

Հիմնական միջոցների օգտակար գործողության ժամկետները գնահատվել են հիմնվելով ակտիվների ակնկալվող օտագործման առավել հավանական գնահատումներից, ինչպես նաև, նրանց գծով օգտագործման շարունակման մտադրվածությունից ելնելով: Ղեկավարությունը կարծում է, որ հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում իրենց տնտեսական հնարավոր ժամկետներից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտագործման ժամկետները տարբերվեն առկա գնահատումներից, ապա դա կունենա էական ազդեցություն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

բ) Դերիտորական պարտքերի և այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում – ծնթ. 6 և 8

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումը գնահատվում է պարբերաբար: 31.12.2016թ. դրությամբ, արժեզրկված դերիտորական պարտքերի գումարը ընթացիկ արժեքը կազմում էր՝ զրո (31.12.2015թ.: զրո), իսկ այլ ֆինանսական ակտիվների գծով 8,386,514 հազար դրամ (31.12.2015թ.՝ 8,388,166 հազար դրամ): Ղեկավարությունը կատարում է դատողություններ հիմնվելով ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունները՝ գնահատելու արժեզրկումից կորուստը, երբ հաճախորդը կամ փոխառու ունեն ֆինանսական դժվարություններ: Երբ, դերիտորական պարտքերի և այլ ֆինանսական ակտիվների գծով փաստացի փոխհատուցումը տարբերվում է ակնկալիքից, ապա տվյալ ակտիվների ընթացիկ արժեքը փոխվում է:

3.6 Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքը: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման (հաշվետու ամսաթվի) փոխարժեքը,

բ) արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները, որոնք հաշվառվում են սկզբնական արժեքով, ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը կամ վնասը, որոնք առաջանում են արտարժույթով գործարքների մարման կամ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով դրամային հոդվածների վերագնահատման արդյունքում, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքներում:

3.7 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները, որոնք օգտագործվում են ծառայությունների մատուցման կամ վարչական նպատակներով, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են վերագնահատված արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է վերագնահատման օրվա դրությամբ հիմնական միջոցների իրական արժեքը՝ հանած հետագա կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Ցանկացած կուտակված մաշվածություն վերագնահատման օրը բացառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից և ակտիվի վերագնահատված արժեքում ներկայացվում է զուտ արժեքը: Վերագնահատումներն իրականացվում են բավարար պարբերականությամբ այնպես, որ հաշվեկշռային արժեքն էականորեն չտարբերվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքից:

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճը վերագրվում է այլ համապարփակ եկամուտներին և արտացոլվում է սեփական կապիտալում՝ որպես վերագնահատման պահուստ: Սակայն, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ որպես եկամուտ այն չափով, որով նախկինում նվազումը ճանաչվել էր որպես ծախս: Երբ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որը գերազանցում է նույն ակտիվի գծով նախորդ վերագնահատումից առաջացած վերագնահատման աճը:

Վերագնահատումից աճը ճանաչվում է կուտակված շահույթում Ընկերության կողմից ակտիվի օգտագործմանը զուգահեռ: Կուտակված շահույթում ճանաչված վերագնահատումից աճն իրենից ներկայացնում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը: Վերագնահատված հիմնական միջոցի միավորի իրացման կամ դուրսգրման դեպքում վերագնահատման պահուստում դրա գծով առկա երագնահատումից աճը ուղղակիորեն վերագրվում է կուտակված շահույթին:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռ անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառվում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացվում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակմամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետներն են՝

Շենքեր և շինություններ	20 - 40 տարի
Էլեկտրակայաններ	40 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	5 - 40 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	5 - 40 տարի

Տրանսպորտային միջոցներ	5 տարի
Արտադրատնտեսական գույք	5 – 40 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	2 – 10 տարի

3.8 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել լնկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

3.9 Պաշարներ

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է կշռված միջին բանաձևով:

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, մասնավորապես ավտոմեքենաների ինքնարժեքը որոշվում է դրանց կոնկրետ ծախսումների հստակ առանձնացման միջոցով:

Պաշարները ներկայացված են ինքնարժեքի և հնարավոր իրացման գուտ արժեքի նվազագույնով:

Պաշարների իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համարման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

3.10 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում, սկզբնական չափում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ լնկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատույցներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվել են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և հետագա չափումը

Հետագա չափումն իրականացնելու համար ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանեցվում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և այն հանգամանքին, թե արդյոք առաջացող եկամուտը և ծախսերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, թե այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 23-ում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, ներկայացվում են «Ֆինանսական ծախս» կամ «Այլ ֆինանսական արդյունքներ» հոդվածներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը ներկայացվում է «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

i. Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չեն գնանշվում ակտիվ շուկայում և ներառում են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, տրամադրված փոխառությունները, ինչպես նաև մնացորդները դրամարկում և բանկերում:

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և վճարումների ուշացումները ցուցանիշ են այն բանի, որ ակտիվն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնականանհավանական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

Մնացորդներ դրամարկում և բանկերում

Մնացորդները դրամարկում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները՝ ճանապարհին:

ii. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխությունները ուղղակիորեն ճանաչելով այլ համապարփակ արդյունքներում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական գործիքներից առաջացած օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն դեպքում, երբ նշված ակտիվները վաճառվում են կամ երբ ներդրումն արժեզրկվում է: Արժեզրկման դեպքում ցանկացած վնաս, որը նախկինում ճանաչվել էր այլ համապարփակ արդյունքներում, փոխանցվում է շահույթ կամ վնաս: սեփական կապիտալի գործարքներից առաջացած և շահույթում կամ վնասում ճանաչված վնասները չան հակադարձվում շահույթում կամ վնասում, այլ ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Նախորդ ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում ճանաչված պարտքային արժեթղթերի արժեզրկումից առաջացած վնասները հակադարձվում են շահույթում կամ վնասում, եթե հետագա աճը հիմնվում է այն դեպքի վրա, որը տեղի է ունեցել արժեզրկումից վնասը շահույթում կամ վնասում ճանաչումից հետո:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և հետագա չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառվում են վարկերը և փոխառությունները և առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 23-ում:

i. Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

ii. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացիոն արժեքով:

3.11 Արժեզրկում

Ընկերության հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որոշելու՝ արդյոք առկա՞ է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են այդ ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) փոխհատուցվող գումարները և համեմատվում հաշվեկշռային արժեքի հետ: Եթե գնահատված փոխհատուցվող գումարը փոքր է, ապա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև գնահատված փոխհատուցվող գումարը, և արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Նմանապես, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատվում է պաշարների արժեզրկված լինելը՝ պաշարի յուրաքանչյուր հոդվածի (կամ միանման պաշարների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը դրա վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, հետ համեմատելու միջոցով: Եթե պաշարի հոդվածը (կամ միանման պաշարների խումբը) արժեզրկվել է, դրա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, իսկ արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է՝ արդյոք առկա՞ է ինքնարժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվի (կամ միանման ակտիվների խմբի) արժեզրկված լինելու անկողմնակալ վկայություն: Եթե առկա է արժեզրկված լինելու անկողմնակալ վկայություն, Ընկերությունը ճանաչում է արժեզրկումից կորուստ՝ շահույթում կամ վնասում:

Եթե արժեզրկումից կորուստը հետագայում հակադարձվում է, ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը ավելացվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարի վերանայված գնահատականը (պաշարների դեպքում, վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումներ), սակայն ոչ ավելի, քան այն գումարը, որը կորոշվեր, եթե նախորդ տարիներին ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) գծով ոչ մի արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

3.12 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նոմինալ արժեքը:

Վերագնահատման պահուստը ներառվում է հիմնական միջոցների վերագնահատումից օգուտներն ու վնասները:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.13 Շնորհներ

Շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Ընկերության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են շահույթ կամ վնաս՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Շնորհը, որը հատկացվում է Ընկերությանը՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

3.14 Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները) և պարգևավճարները:

3.15 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

3.15.1. Կապակցված կողմ

Կողմը կապակցված է Ընկերությանը, եթե այդ կողմը.

ա/ ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն՝ մեկ կամ ավելի միջնորդների միջոցով՝

- վերահսկում է Ընկերությանը (50% և ավելի մասնակցություն),
- գտնվում է ընդհանուր վերահսկողության տակ,
- Ընկերությունում ունի մասնակցություն, որը ապահովում է նշանակալի մասնակցություն (20-50% մասնակցություն/բաժնեմաս),
- համատեղ վերահսկողություն է իրականացնում Ընկերության նկատմամբ:

բ/ Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմի անդամ են՝

- տնօրենը,
- անձիք, որոնք ուղղակիորեն պատասխանատու են Ընկերության գործունեության պլանավորման, ուղղորդման և վերահսկողության համար:

գ/ վերոնշված անձանց ընտանիքի մտերիմ անդամ են՝

- անձի գույքըները (ամուսինը),
- անձի երեխաները:

3.15.2. Կապակցված կողմերի գործարքներ

Կապակցված կողմերի հետ գործարքը ռեսուրսների, ծառայությունների կամ պարտականությունների փոխանցում է կապակցված կողմերի միջև՝ անկախ վճարի

զանձումից:

Եթե կապակցված կողմերի միջև եղել են գործարքներ, ապա Ընկերությունը բացահայտում է.

- կապակցված կողմի փոխհարաբերության բնույթը,
- գործարքի բնույթը,
- չմարված մնացորդները՝
 - ժամկետները և պայմանները,
 - ապահովված լինելը,
 - մարման համար վճարվելիք հատուցման բնույթը,
 - տրված կամ ստացված երաշխիքի վերաբերյալ մանրամասները,
 - կասկածելի պարտքերի պահուստները և նրանց գծով ճանաչված ծախսերը:

3.15.3 Առանցքային կառավարչական անձնակազմի գծով բացահայտումներ

Ընկերությունը բացահայտում է առանցքային կառավարչական անձնակազմի.

- հատուցումները՝ կարճաժամկետ կամ հետաշխատանքային,
- ազատման նպաստները,
- մասնակցության վրա հիմնված վճարումները:

3.16 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրվող ցանկացած առևտրական զեղչերի և քանակային զիջումների գումարները:

Հասույթից նվազեցվում են հաճախորդների կողմից վերադարձվելիք ապրանքների գնահատված գումարը, գնահատված իջեցումները և նմանատիպ այլ նվազեցումներ:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

- Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և փոխհատուցումների մեծ մասը.
- Ընկերությունը չի պահպանում՝
 - կառավարման այն չափով մասնակցություն, որը բխում է սեփականության իրավունքից,
 - վաճառված ապրանքների նկատմամբ վերահսկողություն.
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.
- հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները:

Ընկերության հասույթն առաջանում է էլեկտրաէներգիայի ու բնական գազի վաճառքից և հզորության տրամադրումից, ինչպես նաև էլեկտրաէներգիայի և գազի փոխանակումից:

Էլեկտրաէներգիայի և գազի վաճառքից հասույթը ճանաչվում է ամսական հիմունքով փաստացի փոխանցված էլեկտրաէներգիայի հիման վրա:

Հգործության տրամադրումից հասույթը ստացվում է կայանի պարապուրդի ժամանակ և ճանաչվում է ամսական հիմքով՝ պարապուրդի ժամերի հիման վրա:

Տոկոսներից եկամուտ

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համամասնության հիմունքով մնացորդային արժեքի նկատմամբ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը, որը գեղչում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների ներհոսքերը ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող ժամկետում՝ մինչև ակտիվի զուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Վարձակալական եկամուտ

Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

Ապրանքների փոխանակում

Երբ ապրանքները փոխանակվում են մույն բնույթի և արժեքի ապրանքներով և ծառայություններով փոխանակելու միջոցով, փոխանակումը դիտվում է որպես հասույթ առաջացնող գործարք: Հասույթը չափվում է ստացված ապրանքների իրական արժեքով՝ ճշգրտված ցանկացած փոխանցված դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գումարով: Երբ ստացված ապրանքների իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել, հասույթը չափվում է տրված ապրանքների իրական արժեքով՝ ճշգրտված ցանկացած փոխանցված դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գումարով:

3.17 Շահութահարկ

Շահույթի կամ վնասի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ հարկից: Ընթացիկ հարկը ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում է տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հարկը առաջանում է այնպիսի գործարքից կամ իրադարձությունից, որը մույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում անմիջականորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում: Նման դեպքերում հարկերը ուղղակիորեն ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Ընթացիկ հարկը տվյալ ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա շահութահարկի գումարն է:

3.18 Փոփոխություններ հաշվապահական գնահատումներում, էական սխալներ և փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

3.18.1 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը, որը կատարվում է նոր հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի ընդունման հետ կապված, կիրառ-

վում է ըստ անցումային դրույթների, եթե այդպիսիք կան տվյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտում: Անցումային դրույթների բացակայության դեպքում՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը կիրառվում է հետընթաց, քանի դեռ դա իրագործելի է: Յուրաքանչյուր առաջացող ճշգրտում հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում ներկայացվում է որպես չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում: Համեմատելի տեղեկատվությունը վերաներկայացվում է, քանի դեռ դա իրագործելի է:

3.18.2 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը ներառվում է զուտ շահույթի կամ վնասի որոշման մեջ:

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն հաշվետու ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է երկուսի վրա էլ:

3.18.3 Նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալներ

Նախորդող ժամանակաշրջանի սխալները դրանք մեկ կամ մեկից ավելի նախորդող ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվություններում կատարած բացթողումներն ու խեղաթյուրումներն են, որոնք առաջանում են այն արժանահավատ տեղեկատվությունը չօգտագործելու կամ ոչ ճիշտ օգտագործելու արդյունքում, որը՝

ա) առկա էր, երբ այդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվել էին հրապարակման համար:

բ) խելամտորեն ակնկալվում է, որ կարող էր ստացվել և հաշվի առնվել այդ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս և ներկայացնելիս:

Նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները ուղղվում են հետընթաց՝ դրանց հայտնաբերումից հետո:

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան ներկայացված ամենավաղ նախորդող ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

3.19 Համեմատական տեղեկատվության վերաներկայացում

Հաշվետու տարում կատարվել են նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող ճշգրտումներ՝ նրանք կիրառելով հետընթաց:

2014թ. ճշգրտումներ

ա) Հետաձգված հարկային ակտիվն ավելացել է հարկային առումով դուրս գրված կրեդիտորական պարտքերի մասով:

բ) Շահութահարկի գծով պարտավորյալն ավելացում՝ հիմնականում կախված տրված փոխառության տոկոսների վերականգնումից, շահութահարկի պարտավորյալն մնացորդների ճշգրտումից:

գ) Վարկերի և փոխառությունների վերադասակարգում:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

01.01.2015թ.-ի դրությամբ

Հոդված	Նախկինում ներկայացված	հազար դրամ			Ճշգրտված
		Ճշգրտում, գումարած/(համաձայն)			
	31.12.2014թ.	ա	բ	գ	01.01.2015թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվ	382,987	26,506	-	-	409,493
Ծախսերի հարկի գծով պարտավորություն	107,434	-	178,941	-	286,375
Ոչ ընթացիկ վարկեր և փոխառություններ	103,934,804	-	-	3,470,152	107,404,956
Ընթացիկ վարկեր և փոխառություններ	23,582,258	-	-	(3,470,152)	20,112,106
Կուտակված վնաս	(11,123,076)	26,506	(178,941)	-	(11,275,511)

31.12.2015թ.-ի դրությամբ

Հոդված	Նախկինում ներկայացված	հազար դրամ	
		Մշտական, գումարած/(համաձայն)	Վերաներ- կայացված
	31.12.2015թ.		31.12.2015թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվ	2,351,005	26,506	2,377,511
Ըահութահարկի գծով պարտավորություն	677,608	178,941	856,549
Ոչ ընթացիկ վարկեր և փոխառություններ	99,299,676	3,470,152	102,769,828
Ընթացիկ վարկեր և փոխառություններ	13,919,624	(3,470,152)	10,449,472
Կուտակված վնաս	(12,478,499)	(152,435)	(12,630,934)

4. Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ

Շենքեր, շինություններ	Հող	Ամսական կապիտալ շինարարություն	Փոխանցող հարմարանքներ	Կառուցվածքներ	Էլեկտրականներ, սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոց	Արտադրական գույք և այլ չ/Մ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
Առ 1 հունվարի 2015թ.	18,353,075	5,565,000	2,558,278	8,069,693	3,605,951	135,266,536	1,721,872	175,651,712
Ավելացումներ	12,807	-	-	93,587	-	46,221	15,273	182,886
Նվազեցումներ	-	-	-	(1,367)	-	(137,181)	(13,934)	(209,094)
Վերականգնարարություններ	17,664	-	-	12	-	(349)	(21,586)	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	18,383,546	5,565,000	2,558,278	8,161,925	3,605,951	135,175,227	1,701,625	175,625,504
Ավելացումներ	-	-	-	-	167	70,190	17,076	87,433
Նվազեցումներ	-	-	-	-	-	(9,511)	(7,780)	(205,129)
Վերականգնարարություններ	862,253	-	(937,487)	(22,369)	937,487	(725,055)	(52,502)	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	19,245,799	5,565,000	1,620,791	8,139,556	4,543,605	134,510,851	1,658,419	175,507,808
Կուտակված մաշվածություն, արժեզրկումներ կորուստներ								
Առ 1 հունվարի 2015թ.	2,300,827	-	1,558,463	2,400,034	-	33,252,732	248,894	39,853,759
Ավելացումներ	115,364	-	-	1,014,056	591,694	6,297,470	76,256	8,179,740
Նվազեցումներ	-	-	-	(943)	-	(101,600)	(9,857)	(115,231)
Վերականգնարարություններ	10,612	-	-	-	-	(100)	(10,512)	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	2,426,803	-	1,558,463	3,413,147	591,694	39,448,502	304,781	47,918,268
Ավելացումներ	539,380	-	-	660,443	140,246	3,110,581	79,846	4,575,890
Նվազեցումներ	-	-	-	-	-	(8,879)	(1,914)	(66,345)
Վերականգնարարություններ	-	-	-	-	-	20	(20)	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	2,966,183	-	1,558,463	4,073,590	731,940	42,550,224	382,693	52,427,813
Հաշվենշտային արժեք								
Առ 1 հունվարի 2015թ.	16,052,248	5,565,000	999,815	5,669,659	3,605,951	102,013,804	1,472,978	135,797,953
Առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	15,956,743	5,565,000	999,815	4,748,778	3,014,257	95,726,725	1,396,844	127,707,236
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	16,279,616	5,565,000	62,328	4,065,966	3,811,665	91,960,627	1,275,726	123,079,995

ա) Էլեկտրակայաններ

2010թ.-ին Ընկերությունում շահագործվում է մոր էլեկտրակայանը՝ 205 ՄՎտ անվանական հզորությամբ և 103 ԳՎալ/ժ ջերմության առաքմամբ (ծնթ. 1): 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ էլեկտրակայանի հաշվեկշռային արժեքը 104,127,086 հազար դրամ է (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 107,212,192 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների մեջ ներառված է հին էլեկտրակայանը, որի հաշվեկշռային արժեքը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է՝ 12,570,460 հազար դրամ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 13,994,297 հազար դրամ): Այս էլեկտրակայանի շահագործումը դադարեցվել է մոր էլեկտրակայանի շահագործումից հետո, և այն պահվում է որպես պահուստային հզորություն:

Շահագործման մեջ լինելով ավելի քան 40 տարի՝ էլեկտրակայանի ագրեգատները և օժանդակ սարքավորումները ենթարկվել են ֆիզիկական և բարոյական էական մաշվածության՝ սպառելով իրենց աշխատանքային նորմատիվային ռեսուրսները, որի հետևանքով բնականաբար զգալիորեն ընկել է կայանի շահագործման հուսալիությունը և էլեկտրական ու ջերմային էներգիայի արտադրության արդյունավետությունը:

բ) Հիմնական միջոցների գծով սահմանափակումներ

Բանկային վարկերը և փոխառություններն ապահովելու նպատակով Ընկերությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 18,503,664 հազար դրամ):

գ) Հիմնական միջոցների վերագնահատում

Ընկերության հիմնական միջոցները վերջին անգամ վերագնահատվել են անկախ գնահատողների կողմից 2012թ. դեկտեմբերի 21-ի դրությամբ: Գնահատումը կատարվել է հիմնվելով շուկայում իրականացված գործարքների վրա՝ «պարզեցված ձևերի հեռավորության» պայմանաով: Վերագնահատումից առաջացած աճը, համաձայն համապատասխան հետաձգված հարկերը, կրեդիտագրվել է վերագնահատման պահուստին՝ սեփական կապիտալում:

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացված լինեին սկզբնական արժեքով, ապա հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դրանց հաշվեկշռային արժեքները 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեին 108,499,056 հազար դրամ, (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 113,098,244 հազար դրամ):

դ) Ջրո հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցներ

31 դեկտեմբերի 2016թ. դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում հաշվառվում են զրո հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցներ՝ 7,783,333 հազար դրամի (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,114,470 հազար դրամ):

ե) մաշվածության ծախսը վերագրվել է հետևյալ կերպ.

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016թ.	2015թ.
Ինքնարժեքին վերագրվող (ծնթ. 16)	3,131,774	3,439,128
Վարչական ծախսեր (ծնթ. 17)	99,242	72,664
Այլ գործառնական ծախսեր (ծնթ. 18)	1,344,874	4,667,948
	<u>4,575,890</u>	<u>8,179,740</u>

5. Հետաձգված հարկային ակտիվ

	<i>հազար դրամ</i>	
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Տարեսկզբի մնացորդ</i>	<i>2,377,511</i>	<i>409,493</i>
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոխհատուցում	(681,576)	1,968,018
<i>Տարեվերջի մնացորդ</i>	<i>1,695,935</i>	<i>2,377,511</i>

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորվում են հետևյալ կերպ.

	2016թ. հունվարի 1	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	<i>հազար դրամ</i> 2016թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	4,213,575	(3,562,912)	650,663
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,033,924	(1,033,614)	310
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	31,017	(4,821)	26,196
Պաշարների գծով արժեզրկում	-	2,501	2,501
Հարկային վնաս	-	3,682,045	3,682,045
	<i>5,278,516</i>	<i>(916,801)</i>	<i>4,361,715</i>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>			
Հիմնական միջոցներ	2,901,005	(235,225)	2,665,780
	<i>2,901,005</i>	<i>(235,225)</i>	<i>2,665,780</i>
<i>Զուտ արդյունք-հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>	<i>2,377,511</i>	<i>(681,576)</i>	<i>1,695,935</i>

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորվում են հետևյալ կերպ.

	2015թ. հունվարի 1	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	2015թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	3,271,404	942,171	4,213,575
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,018,235	15,689	1,033,924
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	32,444	(1,427)	31,017
	<i>4,322,083</i>	<i>956,433</i>	<i>5,278,516</i>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>			
Հիմնական միջոցներ	3,912,590	(1,011,585)	2,901,005
	<i>3,912,590</i>	<i>(1,011,585)</i>	<i>2,901,005</i>
<i>Զուտ արդյունք-հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>	<i>409,493</i>	<i>1,968,018</i>	<i>2,377,511</i>

6. Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ

2016թ.

	Համախառն արժեք	Արժեզրկման պահուստ	հազար դրամ Հաշվեկշռային արժեք
Տրամադրված փոխառություններ (ա)	10,513,802	(2,127,338)	8,386,464
Ներդրումներ արժեթղթերում (բ)	721,400	(721,400)	-
Ներդրում համատեղ ձեռնարկումում*	50	-	50
	<u>11,235,252</u>	<u>(2,848,738)</u>	<u>8,386,514</u>

(*) 04.12.2015թ. հիմնադրվել է «Քիմպրոմ Մենեջմենթ» ՓԲԸ, որի թվով 50 հատ տեղաբաշխված հասարակ անվանական (50%) բաժնետոմսերի սեփականատերը «Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ-ն է, իսկ մյուս 50%՝ «Էսիդ Բենիքլ» ՍՊԸ-ն, որի գործունեությունն այս պահին ժամանակավորապես դադարեցված է:

Պահուստի շարժը

	31.12.2016	31.12.2015
Տարեսկզբի մնացորդ	<u>21,247,230</u>	<u>18,087,114</u>
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոխհատուցում	-	3,160,116
Պահուստի նվազում (ֆինանսական ակտիվի դուրսգրում)	(18,398,492)	-
Տարեվերջի մնացորդ	<u>2,848,738</u>	<u>21,247,230</u>

6.1 Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվների շարժը

ա) Տրված փոխառություններ

2016թ.

Փոխառու	Մնացորդը առ 01.01.2016	Տարվա շարժ				Մնացորդը առ 31.12.2016
		Դեբ. պարտքի վերադաս.	Մարում	Դուրսգրում	Պարտքի տեղափո- խում	
«Վանաձոր Բիմպրոմ» ՓԲԸ	7,975,384	386,792	-	-	(8,362,176)	-
«Նաիրիտ գործարան» ՓԲԸ	18,398,492	-	-	(18,398,492)	-	-
«Ընդունելությունների տուն» ՓԲԸ	25,990	-	(1,702)	-	-	24,288
«Քիմպրոմ Մենեջմենթ» ՓԲԸ	-	-	-	-	8,362,176	8,362,176
Ընդամենը	26,399,866	386,792	(1,702)	(18,398,492)	-	8,386,464

բ) Ներդրումներ արժեքներում
2016թ.

հազար դրամ

	Մնացորդը առ 01.01.2016	Տարվա շարժ			Մնացորդը առ 31.12.2016
		Ներդրում	Տոկոսի հաշվե- գրում	Մարում	
«Նաիրիտ գործարան» ՓԲԸ	721,400	-	-	-	721,400
«Քիմպրոմ Մենեջմենթ» ՓԲԸ	-	50	-	-	50
Ընդամենը	721,400	50	-	-	721,450

գ) Երկարաժամկետ դեբիտորական պարտքեր
2016թ.

հազար դրամ

	Մնացորդը առ 01.01.2016	Տարվա շարժ			Մնացորդը առ 31.12.2016
		Տրված փոխառության վերադասակ.	Տոկոսի հաշվե- գրում	Մարում	
«Լանաձոր Զիմպրոմ» ՓԲԸ	386,792	(386,792)	-	-	-
Ընդամենը	386,792	(386,792)	-	-	-

7. Պաշարներ

հազար դրամ

	31.12.2016	31.12.2015
Պահեստամասեր	4,483,132	4,601,188
Նյութեր	900,835	967,990
Շինարարական նյութեր	85,082	86,371
Այլ*	71,150	117,557
	5,540,199	5,773,106

* 31.12.2016թ. պաշարների արժեզրկումից կորուստները կազմել է՝ 12,503 հազար դրամ:

8. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	31.12.2016	հազար դրամ 31.12.2015
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	7,375,957	22,550,893
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ*	(410,154)	(5,089,620)
<i>Զուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր</i>	<i>6,965,803</i>	<i>17,461,273</i>
Տրված կանխավճարներ	2,727,333	176,819
Հարկերի գծով	2,437,000	23,302
Հետաձգված հարկեր ԱԱՀ գծով	3,297,012	6,993,919
Այլ	2,019	3,300
	15,429,167	24,658,613

*** Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ**

	31.12.2016	31.12.2015
Տարեսկզբի մնացորդ	5,089,620	5,089,620
Տարվա ընթացքում պահուստի աճ	7,127	-
Պահուստի նվազում («Նաիրիտ գործարան» ՓԲԸ գծով)	(4,685,045)	-
Պահուստի նվազում (Տրված կանխավճարների գծով)	(1,548)	-
Տարեվերջի մնացորդ	410,154	5,089,620

9. Դրամական միջոցներ

	31.12.2016	հազար դրամ 31.12.2015
Բանկային հաշիվներ՝ ՀՀ դրամով	1,388,413	3,098,735
Բանկային հաշիվներ՝ արտարժույթով	72,657	1,056
Կանխիկ դրամական միջոցներ	325	65
	1,461,395	3,099,856

10. Կապիտալ և պահուստներ

10.1 Բաժնետիրական կապիտալ

	Սովորական բաժնետոմսեր 2016	Սովորական բաժնետոմսեր 2015
Սովորական բաժնետոմսերի բանակը, յուրաքանչյուրը՝ 5,300 դրամ	2,162,191	140,324
Թողարկված և տարվա ընթացքում ամբողջովին վճարված սովորական բաժնետոմսերի բանակը, յուրաքանչյուրը՝ 5,300 դրամ (ա)	120,262	2,021,867
Հետ գնված բաժնետոմսեր (բ)	(9,306)	-
	2,273,147	2,162,191

ա) Տարվա ընթացքում Ընկերության բաժնետիրական կապիտալի քանակը լրացուցիչ բաժնետոմսերի թողարկման արդյունքում ավելացել է 120,262-ով, անվանական արժեքը՝ 637,389 հազար դրամ (ՀՀ Կառավարության 29.07.2016թ. թիվ 777-Ն որոշում):

բ) Տարվա ընթացքում Ընկերության բաժնետիրական կապիտալի քանակը նվազել է 9,306 հազար դրամով, անվանական արժեքը՝ 49,322 հազար դրամ (ՀՀ Կառավարության որոշում):

10.2 Պահուստային կապիտալ

Համաձայն «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի և Ընկերության կանոնադրության՝ Ընկերության բաշխման ենթակա շահույթը սահմանափակվում է չբաշխված շահույթի մնացորդով, ինչպես գրանցված է Ընկերության՝ հրապարակման ենթակա ֆինանսական հաշվետվություններում:

Համաձայն օրենսդրության՝ Ընկերությունը պետք է ստեղծի պահուստ իր կուտակված շահույթի հաշվին, որը հավասար կլինի բաժնետիրական կապիտալի առավելագույնը 15%-ին: Պահուստի նպատակն է ապագա կորուստների ծածկումը: Համաձայն Ընկերության կանոնադրության պահուստային կապիտալը պետք է կազմի բաժնետիրական կապիտալի 15%-ը:

31.12.2016թ. դրությամբ ընկերությունը չունի կուտակված շահույթ, չի ստեղծվել պահուստային կապիտալ:

10.3 Վերագնահատման պահուստ

Վերագնահատման պահուստն առաջանում է հիմնական միջոցների վերագնահատման արդյունքում: Կուտակված շահույթում ճանաչված վերագնահատումից աճը իրենից ներկայացնում է ակտիվի վերագնահատված արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը: Վերագնահատված ակտիվի իրացման կամ դուրսգրման դեպքում վերագնահատման պահուստում դրա գծով առկա վերագնահատումից աճը նույնպես վերագրվում է կուտակված շահույթին: Վերագնահատման պահուստը ներկայացված է համապատասխան շահութահարկից զուտ:

10.4 Էմիսիոն եկամուտ

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016	2015
Էմիսիոն եկամտի ավելացում (ա)	1,151,629	-
Էմիսիոն եկամտի նվազում (բ)	(81,828)	-
	<u>1,069,801</u>	<u>-</u>

ա) Էմիսիոն եկամտի ավելացում

ՀՀ Կառավարության 29.07.2016թ. թիվ 777-Ն որոշման համաձայն Ընկերությունը լրացուցիչ տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի պետական բաժնեմասի ձեռքբերման նպատակով ստացել է 1,789,018 հազար դրամ: Գործարքի կատարման պահին մեկ բաժնետոմսի շուկայական արժեքը գնահատվել է՝ 14,876 դրամ: Թողարկվող բաժնետոմսերի քանակը կազմել է՝ 120,262 հատ, որի անվանական՝ 637,389 հազար դրամ արժեքով ավելացել է կանոնադրական կապիտալը, իսկ տարբերությունը՝ 1,151,629 հազար դրամը ճանաչվել է Էմիսիոն եկամուտ:

բ) Էմիսիոն եկամտի նվազում

ՀՀ Կառավարության որոշուման համաձայն Ընկերությունը հիմնադրին իրացրել է 131,141 հազար դրամ ինքնարժեք ունեցող հիմնական միջոցներ, որի շուկայական արժեքը կազմել է՝ 131,150 հազար դրամ: Գործարքի կատարման պահին մեկ բաժնետոմսի շուկայական արժեքը գնահատվել է՝ 14,093 դրամ:

Իրացված ակտիվին բաժին ընկնող բաժնետոմսերի քանակը կազմել է՝ 9,306 հատ, որի անվանական 49,322 հազար դրամ արժեքով նվազել է կանոնադրական կապիտալը, իսկ տարբերությունը՝ 81,828 հազար դրամը ճանաչվել է Էմիսիոն եկամտի նվազում:

11. Վարկեր և փոխառություններ

	Ընթացիկ (ա)		հազար դրամ	
	Ոչ ընթացիկ (բ)			
	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ապահովված վարկ ֆինանսների նախարարությունից	-	-	112,519,349	102,769,828
Ապահովված բանկային վարկեր	3,591,806	5,705,709	-	-
Այլ փոխառություններ	4,593,490	4,743,763	-	-
	<u>8,185,296</u>	<u>10,449,472</u>	<u>112,519,349</u>	<u>102,769,828</u>

Բանկային վակերն ունեն տարեկան 8% տոկոսադրույք (2015թ.՝ 11.7%):

Ինչպես նկարագրված է ծանոթագրություն 1-ում, 2005թ. մարտի 29-ին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Ճապոնիայի Միջազգային Համագործակցության Գործակալություն (ՃԱՀԳ) միջև ստորագրվել է վարկային պայմանագիր «Երևանի համակցված շոգեգազային ցիկլով էլեկտրակայանի (էներգաբլոկ) նախագծի» իրականացման վերաբերյալ: Նշված համաձայնագրի հիման վրա ՃԱՀԳ-ն ՀՀ կառավարությանը տրամադրել է զարգացման պետական աջակցության (ԶՊԱ) վարկ արտոնյալ պայմաններով՝ 0,75% տարեկան տոկոսադրույքով և 40 տարի մարման (որից 10 տարին արտոնյալ) ժամկետով՝ հատկացնելով 24,409,000 միլիոն ճապոնական իեն: 2005թ. մարտին ու 2016թ. հունիսին ենթավարկային պայմանագիր է կնքվել Ընկերության և Ֆինանսների նախարարության միջև՝ նույն պայմաններով:

Այլ փոխառությունները ներառում են «Որոտան» ՀԷԿ-ից ստացված 4,593,490 հազար դրամ անտոկոս փոխառությունները (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,593,490 հազար դրամ), որից 4,164,300 հազար դրամի փոխառություն փոխանցվել է Ընկերությանը՝ ցեսիայի պայմանագրի հիման վրա:

Առևտրային բանկերից ստացված վարկերն ապահովված են շրջանառության մեջ գտնվող դրամական միջոցներով, իսկ ֆինանսների նախարարության կողմից ստացված վարկերը ապահովված են ֆինանսանսների նախարարության կողմից թողարկված հասարակ մուրհակաճեղքով:

Ընկերության տոկոսային և արտարժույթային ռիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 23-ում:

11.1 Վարկերի և փոխառությունների շարժը

ա) Ընթացիկ վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ

Վարկեր և փոխառություններ	Տարեկգրի մնացորդ	Տարվա շարժ				Տարեկգրի մնացորդ
		Տրամադրում	Տոկոսի հաշվեքում	Փոխարժեքային տարբերություն	Մարում	
Վարկեր առևտրային բանկերից						
- ԱՄՆ դոլարով	2,815,767	31,118,062	292,532	88,969	(30,723,524)	3,591,806
- Եվրոյով	2,889,942	-	118,382	1,830	(3,010,154)	-
Փոխառություններ						
- ԲԷՖ	150,273	-	-	-	(150,273)	-
- Որոտամ	4,593,490	-	-	-	-	4,593,490
Ընդամենը	10,449,472	31,118,062	410,914	90,799	(33,883,951)	8,185,296

բ) Ոչ ընթացիկ վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ

Վարկեր	Տարեկգրի մնացորդ	Տարվա շարժ				Տարեկգրի մնացորդ
		Տրամադրում	Տոկոսի հաշվեքում	Փոխարժեքային տարբերություն	Մարում	
«Երևանի համակցված շոգեգազային ցիկլով էլեկտրակայանի (էներգաբլոկի) մախագիծ (JICA, ARM-P2)»	102,728,782	-	830,079	3,566,855	(4,758,844)	102,366,872
«Էներգետիկայի ոլորտի ֆինանսական առողջացում» (IBRD 8615-AM)	-	8,009,641	86,846	154,875	(37,774)	8,213,588
«Էլեկտրահաղորդման ցանցի բարելավում» (IBRD 8495-AM)	41,046	1,891,547	38,883	4,313	(36,900)	1,938,889
Ընդամենը	102,769,828	9,901,188	955,808	3,726,043	(4,833,518)	112,519,349

12. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	31.12.2016	31.12.2015
Տարեսկզբի մնացորդ	38,174	39,181
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում (շահույթ/վնասում)	(3,873)	-
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված եկամուտ	(1,006)	(1,007)
Տարեվերջի մնացորդ	33,295	38,174

13. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	31.12.2016	31.12.2015
Տարեսկզբի մնացորդ	435,315	439,746
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում (շահույթ/վնասում)	771	-
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախս	(18,215)	(4,431)
Տարեվերջի մնացորդ	417,871	435,315

14. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	31.12.2016	31.12.2015
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	20,265,948	42,219,177
Հաճախորդներից կանխավճարներ	190,745	328,774
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	24,897	201,260
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	11,560	24,405
Հնարավոր լրացուցիչ հարկերի գծով պահուստ	6,476	518,527
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,500,000	3,500,000
Այլ	27,225	149,224
	24,026,851	46,941,367

15. Հասույթ

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016	2015
Էլեկտրաէներգիայի վաճառք (ա)	42,038,002	46,213,286
Հգործության տրամադրում (բ)	10,237,332	11,646,660
Բնական գազի վաճառք	17,756,302	10,750,260
	70,031,636	68,610,206

Ընկերության ծառայությունների իրացման սակագները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Հանրային Ծառայությունների Կարգավորման Հանձնաժողովի կողմից:

ա) Էլեկտրաէներգիայի սակագինը (առանց ԱԱՀ).

<u>Կիրառման ամսաթիվը</u>	<u>դրամ/կՎտմ</u>
01.08.2015	18.500
01.08.2016	17.767

բ) Հգործության տրամադրման սակագինը (առանց ԱԱՀ).

<u>Կիրառման ամսաթիվը</u>	<u>դրամ/կՎտմ.ամիս</u>
01.08.2015	3,564.11
01.08.2016	4,707.83

16. Վաճառքի ինքնարժեք

	<u>2016</u>	<i>հազար դրամ</i> <u>2015</u>
Վաճառված էլեկտրաէներգիայի ինքնարժեք	12,311,049	11,018,950
Վաճառված գազի ինքնարժեք	15,910,994	9,587,863
Արտադրությունում օգտագործված գազի և այլ նյութերի ինքնարժեք	28,291,594	33,233,615
Էներգիայի և գազի տեղափոխման ծառայություններ	2,930,140	3,975,055
Մաշվածության և ամորտիզացիոն ծախսեր	3,136,283	3,439,128
Փոխհատուցում աշխատակիցներին	444,080	652,652
	<u>63,024,140</u>	<u>61,907,263</u>

17. Վարչական ծախսեր

	<u>2016</u>	<i>հազար դրամ</i> <u>2015</u>
Փոխհատուցում աշխատակիցներին	195,007	262,636
Մաշվածության և սպասարկման ծախսեր	106,030	75,444
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	34,038	35,137
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	8,110	39,197
Աուդիտի և խորհրդատվության ծախսեր	82,801	-
Չփոխհատուցվող հարկեր և պարտավորություններ	116,665	107,265
Բանկային ծախսեր	30,482	59,058
Այլ	28,127	36,905
	<u>601,260</u>	<u>615,642</u>

18. Այլ ծախսեր

	2016	հազար դրամ 2015
Մաշվածություն	1,344,877	4,667,948
Գազի և էլեկտրաէներգիայի կորուստներ	982,074	907,558
Տուգանքներ և տույժեր	118,841	287,785
Արտարժույթի փոխանակումից ծախսեր	84,644	-
Պահակային ծառայության գլխով ծախսեր	130,355	-
Հնարավոր շահութահարկի գծով պահուստ	-	518,527
Այլ	74,812	1,520,807
	<u>2,735,603</u>	<u>7,902,625</u>

19. Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

	2016	հազար դրամ 2015
Տրված փոխառությունների գծով տոկոսային եկամուտ	-	561,589
Ֆինանսների մատարարությունից փոխառությունների գծով տոկոսային ծախս	(930,277)	(771,803)
Բանկային փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսեր	(413,603)	(745,027)
Այլ փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսեր	-	(91,316)
	<u>(1,343,880)</u>	<u>(1,046,557)</u>

20. Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(վնաս), զուտ

	2016	հազար դրամ 2015
Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր	(35,568)	688,550
Վարկերի գծով	(3,816,841)	(1,370,632)
	<u>(3,852,409)</u>	<u>(682,082)</u>

21. Շահութահարկ

Հաշվետու տարվա համար Հայաստանի Հանրապետության «Շահութահարկի մասին» օրենքի համաձայն շահութահարկի դրույքաչափը սահմանված է 20% (2015թ.-20%):

	2016	հազար դրամ 2015
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	-	964,065
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	681,576	(1,968,018)
	<u>681,576</u>	<u>(1,003,953)</u>

Շահութահարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի համադրում

	2016		2015	
	հազար դրամ	%	հազար դրամ	%
Շահույթ մինչև հարկումը	(1,066,280)		(6,375,717)	
Շահութահարկ սահմանված դրույքաչափով	(213,256)	20	(1,275,143)	20
Այլ չնվազեցվող ծախսերի/(չհարկվող եկամուտների) հարկային հետևանքը, զուտ	(853,024)	80	271,190	(4.25)
Շահութահարկի գծով ծախսը և արդյունավետ տոկոսադրույքը	(1,066,280)	100	(1,003,953)	15.75

22. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ընկերության 100% լուծվածությունները պատկանում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը, հետևաբար Ընկերության կապակցված կողմեր են համարվում բոլոր պետական ձեռնարկությունները: Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում է մասնավորապես ղեկավար անձնակազմը:

22.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից, ի դեմս ՀՀ Էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության:

22.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության կապակցված կողմերի միջև իրականացրել են հետևյալ գործարքները և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են.

	2016թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2015թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Քաժմնետներ		
Տոկոսային ծախսի հաշվեգրում	955,808	771,803
Հաշվեգրված տոկոսների մարում	4,833,518	5,819,891
Փոխառության մայր գումարի մարում	-	2,901,416
Ընդհանուր վերհասկողության տակ գտնվող ընկերություններ		
Ծառայությունների մատուցում	1,472	794
Փոխառությունների տրամադրում	-	5,095,400
Կրամադրված փոխառությունների մարում	1,702	-
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում	-	3,160,116
Ծառայությունների ձեռք բերում	1,961,069	1,388,046
Ստացված փոխառություններ	-	10,679,171
Ստացված փոխառություններ մարում	150,273	5,877,346
Տոկոսային եկամտի հաշվեգրում	-	561,589
Տոկոսային ծախսի հաշվեգրում	-	99,242

	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր և փոխառություններ ֆինանսների նախարարությունից	112,519,349	102,729,433
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	26,753	3,975
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	11,617,775	8,633,225
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	5,144,330	4,713,596
Այլ փոխառություններ	4,593,490	4,693,521

22.3 Առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմին տրված հատուցումները հետևյալն են.

	<i>հազար դրամ</i>	
	2016	2015
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	6,825	6,374
	<u>6,825</u>	<u>6,374</u>

23. Ֆինանսական գործիքներից բխող ռիսկեր

Բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը հակված է ֆինանսական տարբեր ռիսկերի՝ շուկայական (ներառյալ արժույթային, տոկոսադրույքային, այլ գնային ռիսկերը), իրացվելիության և պարտքային: Ընկերությունը չի կիրառում ածանցյալ գործիքներ հեջավորելու նշված ռիսկերը:

23.1 Շուկայական ռիսկ

23.1.1 Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը այն ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը տատանվում են շուկայական գների փոփոխության արդյունքում (բացի տոկոսադրույքային և արժույթային ռիսկերից առաջացողներից): Ղեկավարությունը գնահատում է, որ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը էականորեն չի տարբերվում նրանց ընթացիկ արժեքից:

23.2 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը այն ռիսկն է, երբ գործընկերների կողմից Ընկերության նկատմամբ իրենց պարտավորությունների չկատարելու արդյունքում Ընկերությունը կարող է կրել ֆինանսական կորուստներ: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, տրամադրված փոխառությունները, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով

	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Հազար դրամ 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	8,386,514	8,388,166
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	6,965,800	17,560,146
Մնացորդներ բանկերում	1,461,395	3,099,856
	16,813,709	29,048,168

Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքերը հիմնականում «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ից են: Այս դեբիտորական պարտքերի համար պարտքային ռիսկն ընդունելի է: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ժամկետանց դեբիտորական պարտքերի համար ստեղծվել է 410,154 հազար դրամ պահուստ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,089,620 հազար դրամ):

Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվները ներկայացնում են «Քիմպրոմ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ին տրամադրած փոխառությունները:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մասով պարտքային ռիսկն ընդունելի է,

քանի որ պայմանագրային գործընկերները հեղինակավոր բանկեր են:

23.3 Արժույթային ռիսկ

Արժույթային ռիսկը այն ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը տատանվում են արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասը իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության վաճառքներից, որոնք, ի սկզբանե արտահայտված են ճապոնական իենով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով: 31.12.2016թ.-ի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված ակտիվները/(պարտավորությունները) հետևյալն են.

Արտարժույթով հոդվածներ	ԱՄՆ դոլարով	Եվրոյով	Ճապոնական Իեն
Ֆինանսական ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ	72,462	62	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,183,740	880,489	19,349
	1,256,202	880,551	19,349
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	13,357,893	-	102,366,872
Կրեդիտորական պարտքեր	477,701	-	-
	13,835,594	-	102,366,872
Զուտ արդյունք	(12,579,392)	880,551	(102,347,523)

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Արտարժույթով հոդվածներ	ԱՄՆ դոլարով	Եվրոյով	Ճապոնական Իեն
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,459,024	-	-
Դրամական միջոցներ	11	887	-
	<u>1,459,035</u>	<u>887</u>	<u>-</u>
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	2,837,431	2,888,477	102,729,433
	<u>2,837,431</u>	<u>2,888,477</u>	<u>102,729,433</u>
Զուտ արդյունք	<u>(1,378,396)</u>	<u>(2,887,590)</u>	<u>(102,729,433)</u>

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգալունությունը՝ ճապոնական իենի, ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2015թ.՝ 10%) աճի/նվազմանը: 10%-ը (2015թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգալունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2015թ.՝ 10%):

Դրամի արժևորումը ճապոնական իենի, ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2015թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը

Հազար դրամ	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն		Իենի ազդեցություն	
	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.
Շահույթ կամ վնաս	1,257,939	137,840	88,055	288,759	10,234,752	10,272,943

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի Իենի նկատմամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված են հետևյալ հաշվարկային փոխարժեքները.

	31.12.2016	31.12.2015	Դրամի արժևորում/ (արժեզրկում)
	ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	
1 ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը	483.94	483.75	-0.04%
1 Եվրոյի փոխարժեքը	512.20	528.69	3.1%
1 Ճապոնական իենի փոխարժեքը	4.141	4.015	- 3.14%

23.4 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, երբ Ընկերությունը դժվարություններ է ունենում այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են՝ դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ տրամադրելով:

Ընկերության ղեկավարությունը շարունակական մոնիտորինգ է իրականացնում Ընկերության իրացվելիության գծով՝ ապահովելու համար գործառնական գործունեության համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայությունը:

Ընկերությունը չունի ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ: Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Ընկերության ոչ-ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք խմբավորվել են ըստ մարման ժամկետայնության՝ հաշվետվության օրվանից հետո:

Ոչ-ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	Մարման ժամկետները			
	մինչև 6 ամիս	6-12 ամիս	1 -5 տարի	5 տարի և ավելի
Գումարների գծով	24,444,633	-	-	-
Վարկեր և փոխառություններ	4,593,490	3,591,806	-	112,519,349
Ընդամենը	29,038,123	3,591,806	-	112,519,349

24. Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

24.1 Ապահովագրություն

Ընկերությունը ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ Ընկերության գործունեության հետևանքով:

24.2 Պայմանական պարտավորություններ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև մինչև այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթիվը՝ Ընկերության դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան, սակայն Ընկերությունը «Վանաձոր Քիմպրոմ» ՓԲԸ-ի և «Նաիրիտ գործարան» ՓԲԸ-ի դեմ սկսել է դատական գործընթաց: Վերը նշված կազմակերպությունները գտնվում են սնանկ կարգավիճակում:

24.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի:

Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

25. Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը իր կապիտալը կառավարում է՝ ապահովելու համար Ընկերության շարունակական գործունեությունը և մասնակիցների շահույթը:

Ընկերության կապիտալի կառուցվածքը ներառում է փոխառու միջոցները (ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորություններ) և սեփական կապիտալը (ներառող կանոնադրական կապիտալը, պահուստները և կուտակված շահույթը):

Ղեկավարությունը գնահատում է Ընկերության կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի ընդհանուր ֆինանսավորման էֆեկտիվ կառուցվածք՝ խուսափելով չափազանց մեծ լծակավորումից (լեվերիջ): Հաշվի են առնվում Ընկերության վարկերի տարբեր դասերի ստորադասության մակարդակները: Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով, Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող բաժնեմասի գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին, թողարկել նոր բաժնետոմսեր, կամ վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

Ընկերության՝ որպես կապիտալ կառավարվող գումարները հաշվետու տարվա համար ամփոփված են ստորև.

Հազար դրամ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	10,425,883	10,515,871
Հանած՝ մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	(1,461,395)	(3,099,856)
Կապիտալ	8,964,488	7,416,015
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	10,425,883	10,515,871
Փոխառություններ	120,704,64	113,219,300
Ընդհանուր ֆինանսավորում	131,130,528	123,735,171
Կապիտալի և ընդհանուր ֆինանսավորման հարաբերակցություն	0.08	0.06